

Büchlerné Krämer Mária

Ez én vagyok a 'Mágnás Miska' című film forgatásán, amit Keleti Márton [1905--1973] rendezett 1948-ban. Statisztáltam benne. Már mint főiskolás [a Színház- és Filmművészeti Főiskolán]. Nagyon jó hangulatú forgatás volt, Gábor Miklós, Mészáros Ági, a két Latabár játszott benne, Kálmán meg Árpád [Gábor Miklós (1919--1998) -- színész, rendező. 1945--1954 között a Nemzeti Színház, majd 1975-ig a Madách Színház tagja volt. 1975--1978 között a kecskeméti Katona József Színház, 1979-től a Népszínház, 1984-től ismét a Nemzeti Színház művésze volt; Mészáros Ági (1918--1989) --

színésznő, 1939-ben szerződött a Nemzeti Színházhoz, amelynek nyugdíjazásáig, 1983-ig tagja volt; Latabár Árpád (1903--1961) -- színész, a háború után varietésszínházakban játszott, ill. a Fővárosi Operettszínház tagja volt; Latabár Kálmán (1902--1970) -- színész, 1945-től 1968-ig a Fővárosi Operettszínház tagja volt, de más színházakban is játszott. -- A szerk.]. Ott voltunk, és akkor volt a forgatókönyv, amit mindenki átolvasott. Akkor a rendező, Keleti Márton megmondta, melyik jelenetet vesszük, akkor mindenki elpróbálta, mit kell tenni. Nekem nem kellett semmit, csak sétálni ott, az úgynevezett várásban. Ez volt az óriási feladatom. Nagyon szegény voltam addigra. És tényleg minden fillért össze kellett szednem, hogy egyáltalán meg tudjak élni. Anyám beteg volt, nem dolgozott. A nővérem, Zsuzsa halála után teljesen maga alatt volt. (Zsuzsát 1945-ben elütötte egy részeg sofőr az Oktogonon.) És nekem valahogy el kellett tartani magamat is és valamennyire anyámat is. Kötöttem, és mindent megpróbáltam, amivel pénzt lehetett keresni. Aztán egyik évfolyamtársam azt mondta, menjek el az Országos Filmhivatalba, és jó bizonyítvánnyal lehet, hogy tudok valami ösztöndíjat szerezni. Elmentem, kaptam is 60 forint ösztöndíjat. De annak az volt a feltétele, hogy főiskola mellett dolgozni kell. Elkezdtem először a MAFIRT-nál [Magyar Filmiroda] oktatófilmeket javítani meg átvágni, mert azok még a kapitalizmusban készültek. És olyanokat kellett belőlük csinálni, amiket a háború után is el lehetett adni. Például arról, hogy egy suszter hogyan dolgozik. A háború után az bűn volt, hogy egy maszek suszter dolgozik, és azt reklámozzuk. Azt úgy kellett megcsinálni, átvágni, hogy a cipőgyárban dolgoznak az emberek, és az a jó. Egyet átvágtunk, azt elfogadták, és akkor annak alapján csináltuk a többi. Utána elkerültem a Szinkron Filmgyárba gyakornoknak, akinek az volt a feladata, hogy hozzá egy pohár vizet, hozd a tekercset! Onnan átkerültem a Hunnia Filmgyárba. Oda már csak rövid időre, előbb gyakornoknak, aztán asszisztensnek. És egészen kiváló vágók mellett voltam asszisztens. Gertler Viktor mellett, aki rendező volt, de vágott is. Akkor dolgoztam Máriássy Félix [(1915--1975) -- filmrendező, vágó. Legismertebb filmjei: 'Budapesti tavasz', 'Egy pikoló világos'. -- A szerk.] mellett időnként, aki tanárom volt a főiskolán. Ő tanított vágást. És nagyon szerettem csinálni, közben szorgalmasan bejártam a főiskolára. A főiskolán például előfordult az, hogy Makk Károly [(1925) -- filmrendező, legismertebb filmjei a 'Liliomfi', 'Ház a sziklák alatt', 'Szerelem'-- A szerk.] mint főiskolás elkezdett egy úttörőkről szóló filmet forgatni, amit soha be nem fejezett, mert abbahagyatták. Abban én voltam a vágóasszisztens. Az én feladatom az volt, hogy este elmentem a Filmgyárba, a laboratóriumba az előző napi előhívott felvételekért. Megnézték, hogy mi történt előző nap, milyen forgatás volt, mi a jó, mi a rossz. Én jegyzeteltem, a filmet visszavitettem a laboratóriumba, és hazamentem. Ezzel teltek az estéim, ami nagyon jó volt. Napközben meg dolgoztam a filmen. Közben végeztem a főiskolát. Hogy pénzt tudjak keresni, szovjet híradókat és népszerű tudományos filmeket szinkronizáltam. Bejelöltem a szövegeknek a helyét, részt vettem a hangfelvételen. Többek között volt egy film, ami a Sztálinról elnevezett kolhozban játszódott. Volt egy mondat: 'Sztálin elvtársról elnevezett kolhoz'. Miután abban a filmben csak állatok voltak, az a szó, hogy Sztálin, az egy marhára került. De kerülhetett volna csirkére is. Volt egy bizottság, amelyik ezt tőlem minden további nélkül átvette. Igen ám, de a moziban vetítéskor valakinek ez nem tetszett, és betelefonált, hogy ez micsoda szörnyű disznóság! És akkor kirúgtak.